

2. Фурман А.А. Ціннісно-орієнтаційні чинники особистісного розвитку майбутніх психологів общества : Автореф. дис канд. психолнаук: 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія». Одеса, 2009. 22с.

3. Шахова Н.Є. Теоретичні аспекти дослідження ціннісних орієнтацій особистості. Вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського. №3-4. 2013. С.102-109.

4. Бондаренко О.Ф. Психологічна допомога особистості. Харків : Фоліо, 1996. 237 с.

5. Бодалев А.А. Акмеология. 2004. № 1. С. 15-17.

6. Водолазская О.О. Субъективность как одна из детерминант профессионального становления психолога. Наука і освіта. 2006. №5-6. С.24-26.

7. Ямницький О.В. Ціннісні орієнтації в життєдіяльності особистості. Науковий вісник ПНПУ імені К.Д. Ушинського. 2013. № 7-8. С.116-121.

8. Ямницький О.В. Професійно-ціннісні орієнтації практичних психологів як категорії психології. Актуальні проблеми дошкільної та вищої освіти. Варшава: вид-во «Diamond trading tour», 2014. С.158-160.

9. Ямницький О.В. Роль суб'єктної активності в процесі становлення професійно- ціннісних орієнтацій майбутнього практичного психолога. Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. Серія «Психологія». 2014. Т.19. Вип. 4 (34). С.88-93.

10. Тітова Т.Є. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх психологів у процесі професійної підготовки: Дис...канд. психол.наук 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія». К., 2012. 200 с.

Ірина БОРСОЛЮК,

*здобувачка PhD третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Національний авіаційний університет, м. Київ*

РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Цифрова компетентність закладів вищої освіти є однією з восьми ключових компетентностей для навчання впродовж життя (key competences for lifelong learning), яка передбачає впевнене, критичне та відповідальне використання цифрових технологій для навчання, роботи, професійної взаємодії. В епоху цифрового розвитку суспільства наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі є одним з інструментів забезпечення успіху освітньої системи. Тому професійний розвиток педагога сьогодення тісно пов'язаний з інноваційними методами викладання, які дедалі більше ґрунтуються на ефективному та продуктивному використанні цифрових технологій. Це потребує постійного підвищення фахового рівня та розвитку цифрової компетентності, оскільки забезпечення

викладачів достатньою цифровою компетентністю є ключовим фактором.

Сучасний педагог збагачує та впроваджує цифрову компетентність для удосконалення ІКТ. З розвитком ІКТ з'являються нові терміни, пов'язані з ефективним використанням цифрових ресурсів, як: інформаційна компетентність (information competence), комп'ютерна компетентність (computer competence) та мультимодальна компетентність (multimodal competence). Всі ці терміни тлумачились як складові загального уявлення про «цифрову компетентність» (digital competence).

Сьогодні «цифрову компетентність» розглядають як здатність формулювати інформаційні потреби; знаходити та отримувати цифрові дані, інформацію та контент; вміти критично оцінювати актуальність джерела та його зміст; а також зберігати, управляти та впорядковувати цифрові дані, інформацію та контент. Європейською рамкою цифрових компетентностей визначено однією з п'яти ключових компонентів, а саме: цифрова грамотність; грамотність роботи з даними (вміння розуміти роботу ІКТ, працювати з ними, аналізувати їх і спілкуватися з іншими, обґрунтовуючи свою думку за допомогою даних); спілкування та співпраця; створення цифрового контенту; безпека; та вирішення питань тощо.

Цифрова компетентність розглядається не лише як знання й вміння користуватися пристроями, а й розуміння правових та етичних аспектів, конфіденційності та безпеки, ролі ІКТ у суспільстві, збалансованого ставлення до технологій, тобто вона займає більш широку соціально-культурну позицію, сигналізуючи про необхідність розуміння та врахування більш широких наслідків цифрових технологій для майбутніх фахівців. Рекомендації ґрунтуються на трьох підходах до інформатизації, які пов'язані з відповідними стадіями професійного розвитку педагогів, а саме:

1) «застосування ІКТ» – вимагає від педагогів уміння допомагати студентам користуватися ІКТ для підвищення ефективності навчальної роботи;

2) «освоєння знань» – вимагає від педагогів уміння допомагати студентам у глибокому освоєнні змісту навчальних предметів, застосуванні отриманих знань для вирішення комплексних завдань, які зустрічаються у професійній діяльності;

3) «виробництво знань» – вимагає від педагогів уміння допомагати студентам виробляти нові знання, які необхідні для професійного розвитку майбутніх фахівців.

Отже, цифрова компетентність в умовах цифровізації закладу вищої освіти трансформуються у цифрову компетентність, яка, окрім загальної цифрової грамотності, містить професійну та соціальну складову. Професійна складова забезпечує використання цифрових технологій для підтримки та вдосконалення викладання, навчання й оцінювання; інтеграція цифрових освітніх ресурсів в освітній процес разом із традиційними навчальними

матеріалами, координацію та управління цими ресурсами, забезпечуючи доступ до них для кожного студента. Цифрова компетентність спрямована на формування у студентів професійної освіти, фахової цифрової грамотності у роботі з інформацією в освітньо-інформаційному середовищі, впровадженню кібербезпеці, виховання культури роботи з інформаційними технологіями. Тут педагог діє як цифровий куратор для підготовки студентів у цифровому освітньо-інформаційному середовищі на принципах відкритості та творчого розвитку.

Список використаної літератури:

Falloon, G. (2020). From digital literacy to digital competence: the teacher digital competency (TDC) framework. *Education Tech Research Dev.*, 68, 2449–2472. <https://doi.org/10.1007/s11423-020-09767-4> TALIS (2018). U.S. Highlights Web Report (NCES 2019-132 and NCES 2020-069). U.S. Department of Education. Institute of Education Sciences, National Center for Education Statistics. Available at <https://nces.ed.gov/pubsearch/pubsinfo.asp?pubid=2019132>.

Богдан БОБК,

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
м. Глухів*

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Інноваційні процеси сучасної вищої професійної освіти спонукають до реорганізації вже існуючих педагогічних систем, переосмислення цілей та змісту їх діяльності, переходу від застарілих стереотипів, шаблонів і жорстких форм до творчої ініціативи та індивідуальної відповідальності педагогів у проектуванні й організації освітнього процесу.

Актуальність застосування проектної технології в освіті набуває особливого значення під час вивчення студентами фахових дисциплін, коли у студентів спостерігається посилена активність пізнавальних процесів, а разом тим і мотивація професійного самовизначення та зацікавленість в здобутті освіти, відбувається розвиток самосвідомості, виникає прагнення до активної діяльності. Застосування проектної технології в освітньому процесі підготовки майбутніх педагогів професійного навчання дозволяє оптимізувати освітній процес, полегшити засвоєння нового матеріалу. Ця педагогічна технологія зорієнтована не тільки на інтеграцію фактичних знань, а й на їх застосування на